

Medlemsblad

ÅRGÅNG 1 2009 NR 2

Bästa medlem!

Nu kan vi se tillbaka på ett händelserikt första år i föreningen. Arrangemangen duggade tätt under våren och försommaren, högsommaren var lugn för att trapas upp något under början av hösten.

Medlemsantalet stiger fortfarande i vår oerhört "globala" förening och det är väl ett tecken på att vi tillsammans har lyckats bra.

Jag hoppas att fler kommer att delta under det nya året med att komma på träffar och visa upp era trotjänare (alltså inte fruar/män utan traktorer).

Om ni har något på gång eller har en lysande idé över någon intressant person/ämne som vi kan ha på ett medlemsmöte eller liknande så tveka inte att höra av er. Det är vi tillsammans som gör att föreningen utvecklas.

Jag vill på det här sättet tacka för 2009 och hoppas att vi ses under det nya året.

Hälsningar Ordförande Bengt.

Detta medlemsblad
sponsras av:

Nima

Från redaktionen

Som nybliven medlem så har jag fått äran att sätta ihop detta medlemsblad, det är både roligt och lite spännande.

Vem är då jag? Ann Södergren heter jag bor i Södertälje men har goda vänner i Julita som även de är medlemmar i föreningen (det var så jag slank in). Bilden här föreställer mig dock inte tagen av mig.

Jag tycker mycket om att fotografera och har varit på lite olika arrangemang och fotograferat (fotona finns på vår hemsida).

Blev av vår ordförande Bengt och vår kassör Håkan tillfrågad om jag kunde hjälpa till med medlemsbladet. Eftersom jag kände att detta var ett sätt som jag kunde bidra på (kan inte mycket om traktorer och plogar) så tackade jag ja.

Om du vill skriva en rad i vårt medlemsblad så hör av dig till mig, det behöver inte bara handla om traktorer utan kan vara andra ämnen som du tror medlemmarna kan vara intresserade av.

Bli heller inte förvånade om jag hör av mig till dig för att göra en artikel om just dig och dina intressen.

Bilden nedan är på Claes Lundén som "lurade" in mig i föreningen, tagen på Sörmlands-DM i plöjning i Julita den 10 oktober 2009, där han kom 2:a i sin klass "Veterantraktorplöjning hydraulburen plog".

Från vår Stenkross - hur vi hittade den och hur det gick

Då har vi tagit hem stenkrossen från Pettrabacken, Dömmesta. Krossen köptes in på 1920-talet av Ekeby, Alm, Rynninge, Börsholm, Dömmesta, Råsta m fl byalag. Det bildades då en stenkrossförening. Detta är en Svedalakross och den drevs av en tändkulemotor från början. Från mitten av 20 talet till mitten av 30-talet grundförbättrades vägarna runt St.Mellösa så denna kross har krossat 1000-tals kubik under åren.

För en 5-6 år sedan talade Gunnar Larsson om att krossen stod i Pettrabacken och tyckte att det skulle vara roligt om den kom igång igen. Han minns den från sin barndom i Dömmesta - hur stor och mäktig den var. Hans morfar och morbror var kassörer i föreningen.

Den 23mars 1955 kallade Harald Nilsson till möte om vad som skulle göras med krossen. En av de äldre tyckte att de skulle spara krossen för den kanske kunde komma till användning en dag. Sedan dess har nog inte krossen krossat så mycket sten utan den blev stående ute.

Nu har föreningen fått låna krossen för att kunna visa upp den i olika arrangemang. Bengt Geiron pratade med Leif Gustavsson i Råsta om att vi fick hämta den, så i mitten på oktober var vi och hämtade den. Sedan höll Göran Johansson på några kvällar, tog isär lagerbockar och smorde upp dem. Till hans förvåning gick den runt med hjälp av ett spett. Så söndagen efter att vi hade varit på Munktellsmuseet i slutet av oktober 2009 tog Göran, Bengt och Lars Thalberg ut BM 20 och lade på remmen och provkörde krossen. Den tuggade sten lika bra som den gjorde för 85 år sedan.

Görans morfar var lantbrukare i Dömmesta och var troligen med och köpte in den.

Faktadel kommer från boken "Den gamla byn" av Daniel Lundgren

Krossen är en Svedala med tillverkningsnummer 3521.

Text: Göran Johansson

Foto: Bengt Geiron

Munktellsmuseet

Ett 30-tal entusiaster från föreningen anlände till Eskilstuna den 24 oktober i detta nådens år 2009.

Vi började med landgång och dricka på en närliggande restaurang innan vi gick vidare till Munktellsmuseet.

Filmvisning och presentation av anläggningen gjordes av kunnig personal innan vi fick guidad tur runt

Sommardressyr på Ericsberg

Sommardressyr på Ericsberg 31 juli-2 augusti. En tävling där de flesta av landets toppryttare deltog med sina hästar, då ägarfamiljen Bonde stod som värd, för en elitävling mitt i Sveriges lustgård.

Utän tvekan är den park som finns kring Ericsbergs slott en av de finaste privata slottsparkerna i Sverige. Jag kan varmt rekommendera ett besök där en sommardag.

Söndagen den 2 augusti hade vår förening inbjudits för att visa upp våra klenoder. Ett 15-tal medlemmar hade hörsamt kallelsten. Totalt fanns 23 traktorer på plats för

i husen. En del motorer startades vilket var extra spännande.

Vid halvtid hade vi fikarast innan vi själva fick gå runt och provsitta dessa fantastiska gamla maskiner och redskap. Ögonen lyste som tefat på alla under dagen innan vi avslutade med att handla i deras butik.

Tack Sven-Arne Karlsson för planerandet av denna dag. Mycket trevligt.

Text: Bengt Geiron

att kunna beskådas. Vi som deltog hade en helt fantastisk dag. Sol från än nästan klarblå himmel. Varmt och skönt och massor av trevliga människor. Det fanns tid för mycket skratt och historier och lite vanligt "tugg" som sig bör. En fin gemenskap uppstod.

Tävlingarna besöktes under söndagen av ca 1300 personer. Många av dem var mycket imponerade av våra fordon. Man ställde frågor och tog massor av kort. Jag måste här göra en liten bekännelse som faktiskt fortfarande svider lite. Jag missade med en hårsman filmskådespelerskan Lisa Boysen. Tänk om jag fått henne att sitta upp på min John Deere R. Vilken lycka, kanske även för henne. Tänk vad en del skulle ha "dreglat". Jag fick trösta mej med Anders Eriksson "hästkarlen av den gamla stammen". Vilken kunskap han besitter, det var en fröjd att höra Anders berättat om gamla vagnar från 1500-talet

som finns på Ericsberg. Imponerande var också visningen av slottsparken som hölls av trädgårdsmästare Richard Saxvold. En resa genom en underbar slottsmiljö med anor från sent 1600-tal.

Vad kan sägas om dressyrtävlingarna om man är en amatör. Inte mycket. Det kommer in en ryttare på banan, rider planlöst omkring och gör en massa saker med sin häst. Hästen svänger lite hit och dit. Ibland blir det applåder, ibland inte. Domaren sätter poäng, jag förstår absolut ingenting. Måste försöka lära mej lite om det här. Undrar förresten varför en del kör med hög hatt, medan andra använder hjälm.

Visst är det fantastiskt att så många människor kan mötas, man har helt olika utgångspunkter helt olika

Veterantraktorplöjning Valsta 2009-09-12

Långt innan den stora plöjardagen var vi några från vår förening med Göran Johansson i spetsen och några från Fergusonklubben som träffades flera gånger för att jobba ihop ett program som skulle få denna dag att fungera. Kul att kunna jobba ihop på detta vis. Karl Erik Dahm Fergusonklubben är en riktigt rolig idéspruta och historieberättare.

Redan på onsdagen var vi några stycken som började köra upp grejer till Valsta, vill redan här passa på att tacka Sören Haraldsson och markägare Niklas Wallin för all hjälp med lån av traktorer och maskiner samt att vi får vara där. Det finns inget som är omöjligt där.

Torsdagen fortsatte i samma tempo och när fredagen kom tyckte vi det var mycket kvar att fixa, men då

intressen och ändå känner glädje och gemenskap och tänk så mycket vi har att lära av varann.

Text: Göte Berglind

Foto: Erik Jonasson

dök det upp massor med hjälpredor och när kvällen kom kändes det enbart spännande att få dra igång det hela nästa dag.

Lördagen kom med ett strålände väder. Rapport tidigt på förmiddagen från våra eminenta parkeringsvakter var att det här blir rekord för plöjningen i Valsta, senare kunde de summera in ca 500 bilar. Inte illa.

Traktorer kom det också väldigt många, ca 65 st. Vi hade faktiskt traktorekipage från 5 län, Västergötland, Östergötland, Sörmland och Örebro. Många var de traktorägare som stolt poserade vid sina klenoder, vissa

blanka och välputsade, andra av åldern slitna men ändå väldigt fina.

Ett tag såg det ut som om det skulle kunna bli DM i hästplöjning samtidigt. Tyvärr sprack det på grund av att de inte fick fram domare. Det kom i alla fall 3 hästekipage och visade upp sina kunskaper. Kanske lyckas vi med DM nästa år.

De ca 2000 besökarna kunde under dagen gotta sig åt en hel del att titta på, det var ju inte bara plöjning. Ett gäng veteranbilar från fordonshistorikerna fanns på plats. Lite längre bort kunde man se på självbindare, tröskor och ett tröskverk. Nu blev det lite för rå grön halm så tröskverket fick det lite svettigt. Börje från Björkvik hade lite roligt åt oss. Vi får bättra oss till nästa år. Där kunde även besökarna få se hur man väldigt tidigt kunde pressa buntar genom att packa det med fötterna i en stor låda och sedan spänna ihop. Det var det inte många som sett tidigare. Tack Kjell Larsson från Tångeråsa att du tog dig tid att komma och visa denna press.

Dagen rullade på i rask takt. Blev man hungrig fanns både kolv och fika. Håkan visade upp sin egenkonstruerade vagn med vedspis där kolvgrödan puttade och där kunde man få riktigt hett kokkaffe "Häftigt". Som vanligt tog både korven 50 kg och bullarna 350 st slut fast vi ökat på det hela. Gunnar Larsson som jobbade hårt med att se till så allt fungerade menar att till nästa år ökar vi på korven med 10 kg till minst.

Många utställare fanns på plats med BoBo:s däck och Mekonomen i spetsen.

En annan viktig sak med denna dag är den härliga gemenskap som blir när så många likasinnade träffas. Vad mycket man kan lära sig genom att bara lyssna.

Det började kännas i magen att dagen led mot sitt slut, den skulle som vanligt avslutas vid Odenvallen. Där togs vi emot av Erik, Urban och Maria. Härligt att få sätta sig vid ett dukat bord och få njuta av grillmästare Eriks delikatesser direkt från grillen. Ett stort tack för en fin avslutning på en härlig dag.

Vill till sist tacka alla som hjälpte till denna dag. Det är väldigt många som har ställt upp

ETT JÄTTESTORT TACK.

Text: Rune Berglind

Foto: Håkan Geijer och Erik Jonasson

Veterantraktorpulling

Arbetsgruppen träffades nu i november hemma hos Benny Pettersson för att diskutera förutsättningarna. Kontakt har tagits med föreningar i landet som har genomfört liknade arrangemang för att höra hur det har fungerat.

Vi har nu möjlighet att låna dragredskap. Det finns olika typer av slädar att sätta efter traktorn och i nuläget har vi fastnat för den som folk hoppar på under "resans gång".

Tid och plats är inte klar så vi avvaktar med den informationen.

För att få ställa upp krävs det att traktorn är försäkrad och att föraren har hjälm. Traktorerna behöver inte ha skyddsåge eller liknande. Banan är 100 meter och för att göra en nästan rättvis bedömning har vi delat in traktorerna i följande viktklasser;

1000-1500 kg

1500-2000 kg

2000-2500 kg

> 2500 kg

Traktorerna ska vara äldre än 40 år och inte trimmade eller modifierade. Ev. blir

En plöjare

Mats Björkström från Stenbäck-
en utanför Strångsjö ca: milen söder om
Katrineholm är en riktig plöjare.

Han arbetar som maskinförare,
är 38 år, har familj som består av fru
och två barn. Mats är traktorfantast och
perfektionist i veterantraktorplöjning.

Intresset har funnits ända sedan
barnsben där både farfar och far har

det även en klass för nyare traktorer
som tillverkades efter -69.

Arrangemanget är föreningens
eget vilket innebär att vi kanske kan
hoppas på en liten vinst till kassan.
Entré kommer att erläggas för besökande
och försäljning av kolv och kaffe blir
det under dagen.

Vi behöver många som hjälper till.....

Försäljare av kolv och kaffe.

40 personer som jobbar vid släden för
ett ev. påhopp på flaket.

Funktionärer till parkeringen.

Sjukvårdare.

Vi som jobbar med det här är
förutom Benny även Krister Grankvist,
Bengt Geiron och Göran Johansson.

Alla frågor om detta event besvaras av
Benny Petterson tel 070-5509798.

På nästa medlemsmöte i Gimgöl
den 1 februari 2010 kommer mer infor-
mation.

Text: Bengt Geiron

smittat honom. Sonen Benjamin 7 år,
som är med idag, ser ut att få samma
intresse.

En del resultat att nämna, 2:a i
SM i plöjning i år uppe i Robertsfors, 4:a
året före i Huseby är bara en del av täv-
lingar som Mats deltagit i.

Dragare är en BM 20 från 1946
med järnhjul och med en bogserad Öve-
rums plog Sesam från 1950.

I dag är det DM i plöjning vid Julita Gård, Julita, som JUF distriktet i Katrineholm arrangerar, lite hemma-plan för Mats.

Det är inte hur som helst man får plöja utan det finns regler som kontrollanter och domare ser till att de efterföljs. Det är fyra klasser som tävlar i dag, en för moderna traktorer två för veterantraktorer (hydralburen och bogsrad plog) och en för hästplöjning.

Mats har i dag att tävla mot en annan deltagare i sin klass sin far Lars-

Eric. Det är spännande att se hur deltagarna kollar in marken och sätter upp käppar som riktmärke innan de koncentrerade börjar plöja riktfåran medan kontrollanter antecknar resultat.

Efter 2,5 timmes stånkande i den sörmländska myllan där det också fanns lite gömda stenar som krånglade till det för deltagarna, så var det dags att samlas för prisutdelning.

Vann? Mats förstås fast striden var hård på slutet.

Text och foto: Sune Jansson

Plöjarskolan

Jag har, som helt okunnig i plöjning, läst plöjarskolan som finns på vår hemsida och jag kan inte annat än att rekommendera den, både för helt okunniga och för de som kan lite mer. Den var både intressant och rolig att läsa med små tecknade historier här o där.

Plöjarskolan består av 5 små häften (dessa finns att hämta hem från <http://www.traktorforening.com>) tänkt som en studiecirkel och varför inte starta en sådan. Naturligtvis kan du läsa dem på egen hand också, som jag gjort.

För er som inte har en dator eller som känner er osäkra på hur man gör, hör av er till mig (Ann på telefon 0761-602295) så kan vi hjälpas åt så att även ni får ta del av denna underhållande läsning.

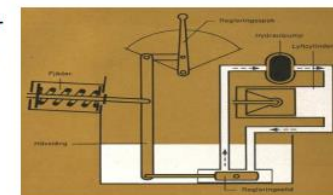
Första delen tar upp Plogens historia och Marklära och här finns mycket intressanta uppgifter om hur plogen utvecklats. T ex att de första plogarna av järn serietillverkades runt 1850 talet. Nedan finns ett utdrag ur texten.

En av de mest kända plogar som har funnits i Sverige, var Överums nia. Den utprovades i slutet av 1850-talet och år 1860 såldes den i 514 exemplar. Efterfrågan på denna plog växte snabbt, och den såldes till långt in på 1900-talet i sammanlagt 10.000-tals exemplar. Det finns berättelser om drängar, som inte lät sig städslas om de inte fick en Överums nia att plöja med.

- Plogarna blir som gumman min, större och större och dyrare och dyrare

Andra delen handlar om Traktorlära och Ploglära och som de övriga häftena finns illustrationer som är seriösa som denna

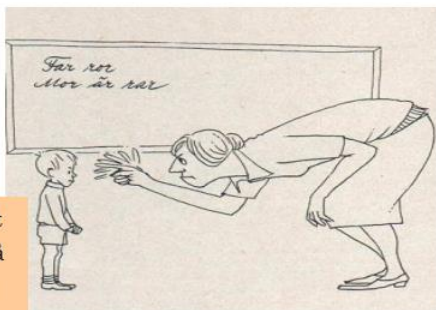

och lite roliga som denna.

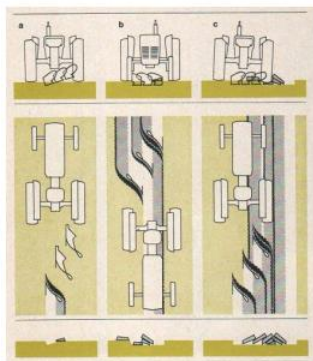

- Har jag inte sagt minst tusen gånger - dra inte på för hårt med låg växel inne....

Tredje delen beskriver Ploginställningar med exakta mått och vinklar för hur en plog skall ställas in. Även här finns alla typer av illustrationer bl a denna lite småroliga

- Försöker du lura mej en gång till med att du varit med din far ute på jordsökning, så skall du få med mig att göra - jag har läst Plöjarskolan nu, ser du...

Fjärde delen tar upp Plöjningsmetodik och jag kan mycket väl tänka mig att denna som de övriga delarna har en hel del att tillföra även de som kan plöja eftersom det beskrivs så tydligt med bilder på vinklar och avstånd och de olika fårornas betydelse, naturligtvis beroende på plog och mark.

Femte och sista delen beskriver Plöjningsekonomi, Tävlingsplöjning, Forskning och Hur välja plog.

Det är synnerligen viktigt att såväl domare som tävlingsdeltagare håller sig väl informerade om de olika reglerna och deras tolkning för att undvika obehagliga och onödiga diskussioner efter tävlingarna.

Här finns bl a beskrivet hur bedömning görs i tävlingsplöjning så att även vi oinvidga skall kunna förstå.

Jag kan inte göra annat än att rekommendera er alla att ladda ner Plöjarskolan och börja läsa.

Text: Ann Södergren

Bilder hämtade ur Plöjarskolan

Program för säsongen 2010

För fler aktiviteter besök vår hemsida www.traktorforening.com där aktiviteter uppdateras fortlöpande.

- Måndag 1 februari kl 18 – Läppe-Pelle, Gimgöls bygdegård
Vi samlas kl 18 i Gimgöls bygdegård för att höra Max Tranell berätta skoj-friskt om Läppe-Pelle. Det blir även information om vårens aktiviteter inklusive traktorpulling och försäkringsavtal m m för våra traktorer. Fika 20 kr.
Kontakt: Bengt Geiron, tel 0708-635218
- Söndag 14 mars kl 14 – Årsmöte i Kyrkans hus Vingåker
Boka in årets höjdpunkt redan nu!
Kontakt: Bengt Geiron, tel 0708-635218
- Lördag 22 maj - Listarallyt
Bondlurk Traktor Club Gillberga anordnar det traditionsrika Listarallyt med massor av traktorer. Bör ej missas!
- Onsdag 26 maj - Torsborg
Sista onsdagen i maj är det tradition att karossbyggare Ingemar Edlund samlar fordon av olika slag till en trevlig fest utanför Missionskyrkan i Torsborg. Bilar, veterantraktorer, lastbilar, motorcyklar, mopeder mm träffas och vi "pratar" fordon. Fika finns att köpa i caféet och Ingemar har sin verkstad öppen för besökare.
Om du kommer med traktor eller traktor på trailer från Odensbacken-hållet så samlas vi på planen utanför Rosenqvists lastbilar, Råstavägen 1 i Stora Mellösa kl 17.00 för gemensam avfärd till Dömmesta gårdshandel där vi lastar av. Sen åker vi i samlad tropp med traktorerna genom åker o äng till utställ-

Edlunds
plåt & kaross snickeri

ningen som börjar kl 18.00. Runt 21 packar vi ihop och åker samma väg tillbaka. Jag vill veta hur många traktorer som kommer för planeringens skull. Om du inte vill åka traktor finns det parkering i anslutning av utställningen.

Kontakt: Bengt Geiron, tel 0708-635218

- Lördag 5 juni – Classic Motor i Ånnaboda
Vi kör traktorerna till Ånnaboda fredag 4 juni. Lördag visas skönhetererna upp, och på eftermiddag blir det hemfärd. Vi har även förtroendet att köra besökare från och till parkeringen.
Kontakt: Göran Johansson, tel 0705-345221

Aktuellt

- I vinter kommer vi att bygga en vagn för persontransporter. Om du vill vara med och hjälpa till kan du kontakta Rune Berglind, tel 0707-307210 eller Göran Johansson, tel 0705-345221.

Hjelmarebygdens Veterantraktorförening

Ordförande: Bengt Geiron	0708-635218	Postadress: c/o Geijer,
Sekreterare: Göte Berglind	0707-103082	Mattsagården, Mellösa-Täby 306
Kassör: Håkan Geijer	0709-611307	715 92 Stora Mellösa
Ledamot: Kerstin Eriksson	0761-080428	
Ledamot: Göran Johansson	0705-345221	PlusGiro 50 44 52-4
Suppleant: Rune Berglind	0707-307210	
Redaktör: Ann Södergren	0761-602295	

www.traktorforening.com